

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

NO. 184. — ŠTEV. 184.

NEW YORK, WEDNESDAY, AUGUST 6, 1924. — SREDA, 6. AVGUSTA, 1924.

VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NEMŠKI ZASTOPNIKI BODO PODPISALI

Nemškemu delegatom, ki so včeraj dospeli v London, ne bo dovoljeno spraviti na površje vprašanja vojne krivde, ker je zapretil Herriot, da bo odšel iz dvorane v trenutku, ko bi se to vprašanje pojavilo. — Morgan je došel v London. — Predno bi angleški nalogalci denarja prispevali, morajo dati Francozi garancije, da bodo zapustili Ruhr.

Poroča John Balderston.

London, Anglija, 5. avgusta. — Ker so nemški delegati že na poti iz Berlina, je zbor "velikih sedmih" na Downing Street določil postopanje za drugi del konference, ki se bo pričel z današnjo plenarno sejo.

Ta seja bo izključno formalna, kajti ministrski predstojnik Herriot je dal včeraj izraza svojemu vznemirjenju spričo poročane nakane Nemcev, da dvignejo vprašanje odgovornosti za izbruh vojne, katero so naprtili Nemčiji v versajlski mirovni pogodbi.

Ministrski predsednik MacDonald je odgovoril, da ni reba dovoliti nikakih govoranc na konferenci, in to je bilo tudi sklenjeno. Če imata Marx ali Stresemann pripravljene govore, bo vprizorjen poskus, da se jim odzame besede ali vsaj omeji govore na Dawesovo poročilo in sorodna vprašanja.

J. P. Morgan je došel semkaj včeraj zvečer. Če podpira stališče, katero so zavzeli tukaj ameriški bankirji, da tudi kompromis, sklenjen med zavezniki, precej dobro varstvo za nemško posojilo, bodo pristopili tudi angleški bankirji, ki dosedaj niso soglašali s svojimi ameriški tovariši.

Ameriški bankirji niso popolnoma zadovoljni. Opozicija, katero še vedno kažejo angleški bankirji, temelji v glavnem na trditvi, da bi morali dati Francozi definitivna zagotovila, da bodo zapustili Ruhr, predno bi se angleške nalagalice denarja pozvalo, naj nalože svoj denar v investiranje, katero bi akcija proti Nemčiji uničila.

Zbor velikih sedmih, ki mora takoj določiti način potovanja z Nemei, je zavrnil predlog, naj se obdrži sedanja podkomiteja ter doda vsakemu nemški delegatu. Sklepo se je vsled tega razpustili podkomitej ter uveljaviti nesto tega splošen svet konferenčnih delegatov, zastopajočih Združene države, Nemčijo in deset zaveznikov, s sedanjimi izvedenci, po enega za vsak glavni narod.

Teh eno in dvajset mož naj bi vključevalo le tri Nemce, — kancelarja Marxa, bi bo vedno navzoč, ter Streesee ali finančnega ministra Luthera.

Ministrski predsednik MacDonald bo na današnjih plenarni seji izročil kancelarju Marxu protokol, vsebujoč sklepe zaveznikov v treh podkomitejih. Nemci bodo zahtevali izpraznenje Ruhra kot bistven predpogoj za uveljavljanje Dawesovega načrta ter so pripravljeni, kot se poroča, nasprotovati večini sklepov, ki so bili že storjeni.

Vsa tehnična vprašanja, ki se bodo pojavila, pa bo treba izročiti izvedencem, in izvedenci bodo nato poročali komiteju štirinajstih.

Danes se je sestel komitej juristov, da se peča z važnim in težavnim problemom razlage treh Dawesovih protokolov, sprejetih od podkomitejev. Ti protokoli so se popolnoma izognili najbolj važnemu vprašanju, ki bo prišlo na površje na skupni konferenci. To vprašanje se tiče sankcij za separatno akcijo proti Nemčiji v slučaju, da bi ne zadostila svojim obveznostim.

Berlin, Nemčija, 5. avgusta. — V pogovorih, katere je imel državni tajnik Hughes z nemškimi državniki, je izjavil, da so zavezniki pripravljeni pomagati Nemčiji, ki pa mora izpolniti svoj del obveznosti.

POLJSKA POROČILA O MEJ- NIH SPORIH.

Warsava, Poljska, 5. avgusta. — Preko poljske meje pri Stolpcu je udrila oborožena banda, opremljena par jetnikov iz ječe, oropala poštni urad ter pobegnili brez sledu.

Prebivalstvo je poklicalo na pomoč poljsko kavalterijo, ki je pa prišla prepozno.

PACIJENT USTRELIL ZDRAV- NIKA IN SAMEGA SEBE.

Philadelphia, Pa., 5. avgusta. — Dr. D. L. Des-45-letnega Alfonza Nasija, slednji potegnil iz žepa revolver oddal nanj pet strelcev. Vank je bil na mestu mrtav. So mogli norec areti-že sam poginjal kroglo.

OTROKA STA UTONILA V KO- PALNI BANJI.

Chicago, Ill., 4. avgusta. — Mrs. Lillian Seigl ni nikdar dovolila svojima otrokoma, 7-letnemu Edwardu in 5-letni Ruth, da bi se kopala na prostem, boječ se, da bi ne utonila. Včeraj je napolnila v svojem stanovanju kopalno banjo, posadila v njo otroka ter šla po svojih opravkih. Ko se je vrnila, sta bila obadva utopljena pod vodo.

ČLOVEŠKA GLAVA V KLETI.

Trije mladi fantje so našli včeraj v kleti neke hiše na St. Johns Place, Brooklyn, glavo neke zamrznjene. Glava je bila zavita v brisačo, datiran z dne 2. oktobra 1922. Policijski izvedenci so dognali, da je bila glava odsekana s sekuro ali kakim drugim ostrim predmetom. V kleti so našli tudi moško obleko.

DEMOKRATSKI KANDIDAT DAVIS

Na sliki vidite demokratskega predsedniškega kandidata Johna W. Davisa in njegovega kampanjskega managerja Clem L. Shavera iz West Virginije.

SENATOR LA FOLLETTE SAMUELU GOMPERSU

La Follette je brzojavil Gompersu ter rekel, da je cilj njegove kampanje izločiti sebične interese, ki drže vlado v svojih krempljih.

Washington, D. C., 5. avgusta.

Senator La Follette je poslal Samuelu Gompersu, predsedniku American Federation of Labor, brzojavko, v kateri daje izraza svojih najbolj iskrenih zahvali, ker ga je izvrševalni odbor delavske federacije odobril kot neodvisnega predsedniškega kandidata ter pravi, da ni mogoče preceniti važnosti podpore American Federation of Labor.

V brzojavki se glasi med drugim:

Pri ugotavljanju političnih ciljev vaše federacije je rekel vaš odbor: — Organizirano delavstvo ne dolguje vernosti nobeni politični stranki ali skupini ter tudi ni pristaš nobene politične stranke. Zavzema se le za principije, principije prostosti, pravičnosti in demokracije.

— Zdi se mi, da je v tem kratkem odstavku vsebovana vsebina povelj državljanstva, ki bi, če bi jo sprejela ter izvedla večina našega državljanstva, hitro napravila iz naše vlade to, kar morala biti: lastni instrument naroda za izvrševanje službe.

— Zdobiti združeni upliv samolastnih interesov na vlado je glavna točka moje kampanje in s podporo organiziranega dela, farmerjev, trgovcev, članov učnih stanov in drugih moških in žensk, sem prepričan, da bom zmagal.

PRETILNA PISMA PREDSE- NIKU.

Pensacola, Fla., 5. avgusta. — Neki Louis Nelson je bil včeraj tukaj aretiran pod obtožbo, da je pisal predsedniku Coolidgu pretilna pisma. Pisma so se tikala vetiranja bonus predloge.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V ITALIJI.

Rim, Italija, 5. avgusta. — V bližini Varese je skočil s tira vlak cestne železnice. Šest oseb je bilo na mestu ubitih, petnajst pa težko ranjenih.

BIVŠI GOVERNER WALTON ZOPET NOMINIRAN.

Oklahoma City, Okla., 5. avg. Bivši governor Walton, ki je bil s posredovanjem Kukukskancev odstranjen iz urada, je zopet nominiran ter bo kandidiral za gubernersko mesto.

RUSKO - ANGLEŠKA POGAJANJA - OMAJANA

Anglija noče priznati sovjetskih protizahtev. Odločno zahteva, da morajo boljševiki vrniti angleško privatno lastnino.

London, Anglija, 5. avgusta. — Pogajanja med zastopniki sovjetske Rusije in Veliko Britanijo so trajala vso noč, pa so bila brez uspeha.

Zunanji urad je danes jutraj izjavil, da pogodbe ni bilo mogoče podpisati.

Pogajanja so trajala ves dan in vso noč do sedmih jutraj. Delegatje so bili popolnoma izčrpani.

Pogajanja so se razbila vsled tega, ker Anglija še vedno zahteva od sovjetske Rusije, naj vrne premoženje vsem onim angleškim podanikom, katerim ga je zapolnila tekoma svetovne vojne.

Rusija izjavlja, da je pripravljena plačati nekaj dolgov, katere je najela caristična vlada v Rusiji, toda samo s tem Angleži nikakor niso zadovoljni.

V zameno zahtevajo Rusi, da poplača Anglija del škode, ki so jo povzročile Kolčakov in Denikinove armade.

Proti jutru se je odpeljal na čelnik sovjetske delegacije, Krištijan Rakovski z aeroplanom v Moskvo po nadaljne informacije.

NOVI BOJI MED MACEDONCI IN JUGOSLOVANI.

Sofija, Bolgarsko, 5. avgusta. Med macedonskimi komitami in jugoslovanskimi četami v Macedoniji se je vnela vroča bitka, v kateri so bili Macedonci zmagovalci. Macedoncem poveljuje komitaš Pančo Mihajlov.

Ko so dobili Jugoslovani ojačenja, so pognali Macedonce v beg.

BIVŠI BOLGARSKI MINISTER POBEGNIL IZ BOLNIŠNICE.

Sofija, Bolgarsko, 5. avgusta. Bivši minister Anastasov, ki je bil skrivaj umora ministrskega predsednika Stamboliškega, je pobegnil iz jetniške bolnišnice. Obsojen je bil na deset let ječe. Ker je pa v zadnjem času zbolel, so ga poslali v bolnišnico. Pobegnil je tudi njegov tovariš Stojanov.

Baje se jima je posrečilo do-
speti preko jugoslovanske meje.

EKSPLOZIJA V JETNIŠNICI.

V tovarni državne jetnišnice v Trentonu je nastala včeraj velika eksplozija. Štirideset kaznjencev je le s težavo ušlo smrti. Eksplozija je poč za plin. Požarna bramba je požar pravočasno pogasila.

OBRAVNAVA PROTI LEOPOLDU IN LOEBU

Leopold je vzkliknil po pričevanju zdravnika, da bi rajše visel kot pa čul, kako so njegovi zagovorniki razkrili skrivnosti. Zdravnik je razkril dogovor z Loebom.

Chicago, Ill., 5. avgusta.

Rajše bi visel kot pa da bi mislil ljudje, da sem to, kar trdi oni človek, — je jezno vzkliknil Nathan Leopold mlajši v ječi po odgode-nju obravnave, tekoma katere skuša zagovornišvo uveljaviti olajševalne okoliščine zanj in Richarda Loeba.

Leopold se je nervozno zibal ter premetaval po stolu, ko je dr. Healy iz Bostona, izvedenec obrambe, pričel in pozneje je trpko obsodil zdravnika.

Jezen in ponižan je proklinjal svoje zagovornike, ter rekel, da je dr. Healy izdal njegovo zaupanje.

— Kaj pa je tako obešen? — je rekel. — Kaj je pravzaprav smrt? Ali ne spite radi? Well, to je smrt.

Healy je pričel, da bi Leopold rajše žrtvoval svoje življenje kot svoje dostojanstvo.

— To je dobro povedal, — je nadaljeval Leopold v ječi. — Rajše bi se dal obesiti kot pa čuti take nečedne stvari glede mene. To ni bilo lepo. Kar sem povedal zdravniku glede svojih misli, sem storil v domnevi, da so moje izjave zaupnega značaja.

— Obešenje bi bilo lažje, — je rekel. — Kot pravi Dilekije, bova v slučaju, da naju obesijo, obžalovala edinole to, da ne bova mogla prihodnji dan čitati v listih poročil glede obešenja.

— Ljudje so se čudili, da sem mogel vrjeti in stvari, katere sem storil, a mislim, da se čudijo sedaj še bolj, po vsem, kar je rekel Healy. Nikdo ni še mogel razumeti moje življenske filozofije. Trdijo, da sem crazy. Mogoče imajo prav.

— Mojo filozofijo je težko pojasniti, in zakonik mojega življenja se radikalno razlikuje od zakonika drugih. Naj pride kar hoče, vedno bom prepričan, da imam prav. Še vedno mislim ter bom mislil, da umor ni zločin. Seveda so izjeme, katerih pa ne morem tukaj pojasniti.

Ljudje pravijo, da blufam, da se ne bojim umreti, a jaz izjavljam še enkrat, da se ne bojim smrti.

— Čudijo se, zakaj nisem kazal nobenega sočutja ali kesa nad umorom, pri katerem sem sodeloval. Zakaj? Ne krivivnega ni bilo. Če bi imel priliko govoriti z vsakim človekom na svetu glede mojih nazorov, bi jih lahko prepričal.

— Postal sem brezveren v starosti enajstih let. Nobenega božjega duha ni in nobene večnosti. Notranje duševno življenje Leopolda in Loeba, življenje sanj in zločinov, katere sta prikrivala pred svojima družinama, je opisal dr. Healy, ki se je pridružil naziranjju prejšnjih zdravniških izvedencev, da je bil Loeb dejanski kolovodja.

Rekel je, da je natančno preiskal obtožena in da je Leopold neizmerno bolj duševno usposobljen kot pa njegov tovariš Loeb.

PISATELJ JOSEPH CONRAD UMRL.

Bourne, Anglija, 3. avgusta.

Znani pisatelj raznih pomorskih romanov, Joseph Conrad, je umrl tukaj v starosti 68 let.

Bil je potomec poljskih starih ter je v svoji mladosti križaril dolga leta po morju.

AMERIŠKI POLET SE ŽE BLIŽA KONCU

Dva aeroplana bosta mogoče še danes nadaljevala s poletom proti Ameriki. — Oba stroja sta izborno usposobljena za težavno potovanje. — Izvedenci armadne zračne službe še vedno upajo, da bo mogoče popraviti zračno križarko "Boston". — Poročniku Smithu je led stranska stvar.

Hofn Hornafjord, Islandija, 5. avgusta. — Poročnika Smith in Nelson, ameriška avijatika, ki se nahajata na poletu krog sveta, sta pripravljena poleteti v slučaju ugodnega vremena na razdaljo tristo milj krog južne obale Islandije ter od tam v pristanišče Reykjavik.

Oba aeroplana sta bila skrbno pregledana, in pokazalo se je, da sta sposobna nadaljevati potovanje.

Oba poročnika, ki sta srečno dospela na Islandijo z Orkney otočja, skozi meglo, sta dala izraza svojemu odkritemu obžalovanju vspricho neizgode, ki je zadela njiju tovariša, poročnika Wade, ki je bil vsled pokvarjenega motorja prisiljen spustiti se na vodo in kojega aeroplan je bil skoro popolnoma demoliran, ko so ga skušali dvigniti na križarko Richmond.

Kratko poletje Islandije se bliža koncu, a krajevni vremenski proroki pravijo, da je še vedno dosti časa za polet preko morja na Greenlandijo, če se bosta avijatika poslužila ugodnih prilik. Ameriška letalca hočeta zaključiti svoje potovanje in ne bosta zgrešila vsled tega nobene prilike, da odletita naprej.

Poročnik Smith se ne briga za led, ki bo mogoče o-viral aeroplana krog Greenlandije.

"Bomo že našli pot iz zagate, če bi zašli vanjo," je rekel mirno.

Polet ob obali Islandije se ne smatra posebno nevarnim, ker je obal precej gladka. Ima pa dosti fjordov, v katerih lahko najdejo zavetja v slučaju, da bi bila prisiljena pristati.

Washington, D. C., 5. avgusta. — Častniki in izvedenci armadne zračne službe niso še izgubili upanja, da bo mogoče popraviti zračno križarko Boston tako, da bo mogla nadaljevati s poletom krog sveta.

Armadni piloti se od prvega početka dvomili, da se bodo aeroplani varno vrnili domov. Glavni namen odredbe, da se je poslalo na polet štiri aeroplane, je bil prepričati se, če se bo vsaj en varno vrnil. Ko je mornarica prvič preletela Atlantik s tremi aeroplani, je prišel le en na drugo stran.

RUSI ZAPLENILI AMERIŠKI MOTORNİ ČOLN.

Nome, Alaska, 4. avgusta. — Ruske oblasti so zaplenile motorni čoln, ki je bil last nekoga tujakajšnega meščana. Seboj so odvedli tudi vse blago, ki se je nahajalo na čolnu.

SAMOMOR NEWYORČANA V PARIZU.

Pariz, Francija, 4. avgusta. — V nekem tujakajšnjem hotelu se je usmrtil Amerikanec po imenu Samuel Chapin. Usmrtil se je s tem, da si je prerezal z britvijo vrat. Pri sebi ni imel nobenega denarja in to ga je najbrže gnalo v smrt.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:
JUGOSLAVIJA:

1000 Din. — \$13.10 2000 Din. — \$26.00 5000 Din. — \$64.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje "Poštni človek na vso".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.90 500 lir \$23.75

300 lir \$14.55 1000 lir \$46.50

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na sadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opotiti in Zadru.

Na pošiljate, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben dopust.

Vrednost Dinarjev in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepredvidljivo: iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnosa, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roko.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK BAKER STATE BANK
63 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 697.

"GLAS NARODA"

SLOVENE DAILY

Owned and Published by

Meynso Publishing Company

(A Corporation)

FRANK SAKSER, President

LOUIS BENEDIK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.**"GLAS NARODA"**
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanada	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.50
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Doplati, brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnji bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876**PETO KOLO**

Namen londonske konference je uravnati nesoglasja, ki vladajo med zavezniki in Nemci.

Nesoglasja bodo uravnali zavezniki po svojem načrtu v svoj prid. Zastran lepšega so povabili tudi Nemci. Nemci bodo pa le peto kolo.

Včeraj so dospeli v London, Marx, Stresemann in Luther.

Prvi je nemški državni kancler, drugi je zunanji minister, tretji pa minister nemških finan.

Člani medzavezniške konference so jim izročili listino, ki vsebuje vse dosedaj sprejete sklepe.

Do četrta imajo časa, da sklepe natančno preudarijo in prešturirajo. V petek jih morajo bodisi potrditi, bodisi zavreči.

Angleški ministrski predsednik MacDonald je rekel, da bo v petek konferenca končana.

Delo zastopnikov nemškega naroda je omejeno.

Zavezniki so se več kot dva tedna prerekali, kakšne pogoje naj stavijo Nemčiji. Nemcem so pa dali le dva dni časa. Menda bodo toliko pametni, da bodo vse odobrili. Pooganja in mešetarenja bi bila brezuspešna.

Zavezniki niso prišli prav zlahka do soglasja. MacDonald in Herriot sta morala vpoštevati razpoloženje v domači deželi in prav posebno še opozicijo v parlamentu.

Nadalje je bilo treba dati visoki financ, posebno ameriški dovolj garancij za osemsto milijonov zlatih mark posojila. Na ta način je mogoče Nemčiji zadostiti reparacijskim zahtevam.

Temelj je postavljen, in finančni magnat Morgan je priklimal, da je temelj dober.

Nemci se bodo nekoliko izgovarjali, svetovali bodo to in ono ter bodo celo poskušali kaj ovreči, toda še pred potikom morajo podpisati protokol, kakoršnega so zavezniki sestavili.

To je pa predobro znana Marxu, Stresemannu in Lutheru.

Zastopniki Nemčije niso samostojni gospodarji. Nasprotujejo jim nemški nacionalisti na eni, nemški komunisti na drugi strani.

Vsled tega bodo na londonski konferenci izpregovorili par gromovitih besed, da pokažejo javnosti, s kako nevoljo se uklanjajo premoči.

Stresemann je sklenil govoriti o kočljivem vprašanju, kdo da je pravzaprav povzročil svetovno vojno.

Herriot mu je zapretil, da bo takoj zapustil konvenčno dvorano, kakor hitro bo izrečena le ena besedica o tej zadevi.

Istega mnenja je tudi MacDonald. Vsled tega bodo morali Nemci molčati.

V splošnem bo pa šlo vse kot po maslu.

Načrt največjega sovražnika ameriškega delavstva, načrt Dawesa, bo soglasno sprejet in odobren.

Posledice nam bo pa pokazala bodočnost.

Dopisi

Detroit, Mich.

Po dolgem času se zopet oglašam.

Z delom gre zdaj počasi. Do meseca marca se je jako dobro delalo. Od marca pa do 15. julija je bilo vsak teden slabše. Izza tega časa se je pa začelo malo izboljševati, a počasi. Po statistiki zveze delodajalcev se je vsak teden od 15. julija naprej število zaposlenih delavcev zvišalo. Reči se mora, da gre počasi na boljše, a bo še dolgo časa vzelo, predno bodo časi normalni. Prej ne kakor oktobra.

Društvo Slovenski Nar. Dom bo priredilo piknik na Travnikov farmi na Eleven (11) Mile Road in Dequinder v nedeljo 10. avgusta popoldne. Rojaki, ne zamudite te prilike!

S pozdravom! A. Jamesich.

New York City.

Letošnja sezija izdelovanja slikovnikov se je končala mnogo

prej kot prejšnja leta. Nekatere tovarne so prenehale z obratovanjem že v maju in meseca junija se je izdelovanje moških slamičkov popolnoma ustavilo. Gospodari so navedli različne vzroke, kakor naprimer neprikladno vreme za trgovino, nezadovoljiva naročila itd. Toda vse to je prazen izgovor. Zakaj? Zveza tovarnarjev je mnogokrat zborovala in slednjič daje zaključila, kako se naj delavcem vsiplje peska v oči. Kot že navedeno, se je po vseh tovarnah prenehalo obratovanje skoraj istočasno, dočim se je prejšnjega leta obratovalo še pozno v juliju. Kaj je bil torej sklep tovarnarjev? Znižati delavcem za plačo. Da je to gola resnica, je dokazov dovolj. Mnogi tovarnarji so koncem julija ponovno pričeli s poslovanjem, poklicali naše živalke na delo pod pretvezo, naj delajo za nekoliko časa za somo dvajset odstotkov ceneje kot minulo sezijo. Žalostno je, da med na-

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

Foreign Language Information Service. — Yugoslav Bureau.

NEKAJ O VREMENSKEM PROROKOVANJU

Vremenski urad poljedelškega departamenta, kakor znano, proročuje na podlagi današnje stopnje vremenoznanstva in obširnih dnevnih podatkov iz bližnjih in daljnih postaj, kako vreme je pričakovati v najbližji bodočnosti — istega dne, jutri morda pojutrašnjem ali nekoliko dni vnaprej. Daljših prorokovanj za tu arad ne napravlja in je že večkrat opozoril občinstvo na neutemeljenost raznih daljših vremenskih prorokovanj s strani nepoklicanih virov, da niti ne omenjamo nezmislila vremenskih prorokovanj raznih almanahov in pratik. Na drugi strani pa bi bilo pogrešno misliti, da se morda vremenoznanstva ne bo še tako razvilo, da daljša znanstvena proročanja o vremenu postanejo mogoča.

Metereologi se nahajajo na poti novih odkritij glede proročanja vremena. Občinstvo vpoštevata in spoštuje proročanja vremenskega urada za nekoliko dni vnaprej, ali bi hotelo, da se taka

prorokovanja raztezajo na daljšo dobo. Mnogo pisem, ki jih Weather Bureau dobiva, zahtevajo, da s jim pove, kako vreme bo tekomo cele sezone, za mesec dni vnaprej in dostikrat celo za vse leto vnaprej.

Na taka pisma sledi odgovor, da federalni vremenski urad ne zna niti za eni sigurni fizični zakon, po katerem tako proročanje bi moglo biti utemeljeno. Urad noče nikdar omahnuti zaupanje v vremenska proročanja, ki jih izdaje za toliko vnaprej, kolikor dopušča današnje stanje vremenoznanstva.

Vendarle, kar se tiče vremenskega proročanja na daljšo dobo, se more sigurno reči, da niti en znanstvenik ni še dokazal, da bi se tako proročanje na daljšo dobo protivilo kakemu temeljnemu naravnemu zakonu in da bi bilo zato nemogoče. Kar pa ni nemogoče, more in mora postati mogoče.

Novice iz Slovenije.**Spodoben par**

sta neki Karl Srajbar, po poklicu krojaški pomočnik, star okrog 30 let in njegova priležnica 28 letna Leopoldina Leban iz Kotredeža pri Litiji. Nsita s seboj 3 mesece starega otroka in se klatita okrog po deželi ter krađača, kar jima pride v roko. V Potoški vasi sta obrala več hiš in odnesla za okrog 4400 Din raznih vrednosti, obleke, perila itd. ter 750 Din gotovine.

Jubilej P. Hugolina Sattnerja.

Dne 21. julija je poteklo petdeset let, odkar je bil dobro znani slovenski skladatelj P. Hugolin Sattner posvečen v duhovnika. Jubilar je v svoji skromnosti odklonil proslavo tega jubileja in je čital na Brezjah tiho sv. mašo.

Rumunska kraljica na Bledu.

Kakor javljajo iz Beograda, pride početkom avgusta na Bled h kraljevskemu paru rumunska kraljica Marija s soprogo rumunskega prestolonaslednika. Gosti ostanajo na Bledu do konca avg.

Po osmih letih iz vojnega ujetništva.

Iz Trbovelj poročajo: Veliko pozornost je pri nas vzbudila vest, da se je vrnil iz italijanskega ujetništva tukajšnji posestnik Janez Kralj. Prepotoval je Italijo, Afriko, kjer je bil v zlatih rudnikih, Anglijo, Francijo in se preko Nemčije vrnil po osmih letih v domovino. Proglasen je bil že za mrtvega. Mož ima pri sebi veliko denarja. Izpremenil se je toliko, da ga ni spoznala niti njegova žena, ki je drugič poročena, niti njegova lastna mati. Iz krepkega, stasitega mladega moža je postal starec. Spoznali pa so ga nekateri njegovi prijatelji.

Umrli so v Ljubljani:

Alojzij Hočvar, delavec, 71 let. — Matija Trampuš, nadofici-

šini Slovenkani našlo mnogo takih, ki rade delajo za vsako slepo ceno, in tako obratuje danes par tovarn na račun delavske nezadovoljnosti. Tako počenjanje bo imelo za posledico, da bo to znižanje postalo stalno, ako se nakana tovarnarjev ne prepreči in sicer sedaj, ko so poskusi še v povojih.

Če ni bilo nikdar prej potrebe, je ista danes toliko večja, vsled česar bi iskreno želeli, da se snidejo vsi slamičarji v dvorani na 62 St. Mark's Place v sredo 13. avgusta zvečer. Pridite torej vsi brez razlike, da se o tej važni zadevi pogovorimo. Časa je dovolj, a potreba je taka kot nikdar prej, prilika pa tudi tako ugodna kot nikdar prej in mogoče nikdar pozneje ne bo. Na svidenje 13. avg.!

Začasni odbor.

jal v pokoju, 60 let. — Ivan Tonja, ključavničarski vajenec, 16 let. — Fran Cerar, šol. uč., 10 let.

Samomor narednika.

V Mariboru je skočil v Dravo in utonil narednik Metod Dobovišek, rodom iz Radovljice. S po učene strani se pojasnjuje, da je Dobovišek štiri leta bolehal na malariji in da je izvršil samomor v stanju duševne zmedenosti.

Samomor zaradi bede.

V dr. Sadnikovi opekarni v Janeževcih pri Ptujju se je kurjač Anton Botolin z ližolom zastrupil. Domneva se, da je Botolin izvršil samomor zaradi bede.

Umor ali samomor?

Ig in okolice razburja čudno odkritje. Te dni so namreč našli ljudje na travniku ob vasi truplo mlade pastirice Rozalije Grum, ki je bila uslužbena pri nekem tamošnjem posestniku. Truplo je ležalo na mestu šele nekaj ur, obleka pa je že bila ogrizena po pasu in se kravah. Po vasi gredo žudne govorice o dogodku. Govori se, da je bilo dekle noseče in da si je sama vzelo življenje, drugi zopet domnevajo, da se je zgodi zločin. Obdukejajo trupla izvršil sodni zdravnik dr. Leo Travner iz Ljubljane; takrat se bo dognalo, koliko je na stvari resnice.

Neznani samomorilec.

V Vučenici se je pred nekaterimi dnevi neznan mož vrغل pod vlak, ki ga je smrtno povozil. Kljub vsestranskemu poizvedovanju se še ni posrečilo ugotoviti sodni zdravnik dr. Leo Travner iz Ljubljane; takrat se bo dognalo, koliko je na stvari resnice.

Pretep med romarji.

Pri sv. Anehu na Pohorju se je vršil cerkven shod. Že na potu k sv. Anehu je prišlo do pretepa, pri katerem je bil Ign. Šule iz Maribora težko ranjen. Prenesli so ga do Peka, potem pa z rešilnim vozom prepeljali v maribor. bolnico.

Neprijeten gost

je 33letna dekle Elizabeta Zelič, ki se izdaja tudi za Lino Lipovšek, doma iz Jurkloštra. Hodi okrog po deželi in se rada zateka v hiše, koder služi, da ni nikogar doma. Takrat ukrode vse, kar ji pride pod roko. Pred nekaj dnevi se je oglašila pri nočnem čuvaju Martinu Železniku v Hudi jami pri Krškem in mu odnesla listino z 2000 dinarji gotovine, na kar se je umaknila zabavati se bržkone prot iZagreb.

Peter Zgaga

Najprej kratek popravek.

Zadnjič sem se zmotil, ko sem zapisal, da se niso na Daničnem pikniku nič tepli.

Pa sem izvedel, da so se in sicer dobro.

To naj blagovolijo čitatelji vpoštevati, ko bodo presojali na prednost našega slovenskega javnega življenja v New Yorku.

*

Torej včeraj so dospeli Nemci v London.

Nemški kancler Marx je tam, dober diplomat Stresemann in s par drugih. Njihov namen je rešiti Nemčijo.

Tam so pa tudi ameriški kapitalisti.

Kadarkoli so pa ameriški kapitalisti reševali s svojim denarjem kako stvar za drugega, so jo rešili in napolnili svoj lastni žep.

Svoboda nemškega naroda ameriški kapitalisti takoj reračunajo v dolarje, funte, franke itd.

Če bodo izprevideli, da se jim bo izplačalo, bo imel nemški narod mahoma toliko svobode, da je do sita sit in da je ne bo mogel prebaviti.

*

Letošnja letina grozdja bo v Ameriki izvanredno dobra.

Grozdja bo od sile.

In vse, do zadnjega grozda bo prodano.

Krog Božiča bo pa moral človek precej trgovin obrati, predno bo mogel kupiti za potice par funtov rozin.

Kajti večidel grozdja bo uničen. Grozdje proizvaja čudovit sok, ki je pa po ameriških postajah prepovedan.

Zato je treba grozdje uničiti.

Ker vlada nima dosti časa in sredstev, bodo posamezniki prevzeli njeno nalogo ter sprešali grozdni sadež, da ne bo niti kapljice mokrote v njem.

Pa niti s tem ne bodo zadovoljni. Kar bo ostalo, bodo žgali.

Sežgati pa ne smejo. Kajti v tem slučaju da premo prufov in ni okusu prijetno.

*

V Italiji ne sme pisati noben časopis o umorjenem poslancu Matteottiju. Tako je zapovedal Mussolini.

Ni več daleč čas, ko ne bo noben laški časopis črnil o Mussoliniju niti besede.

To ni nikomur tako dobro znano kot je Mussoliniju.

*

Jugoslavja ima sedaj tri univerze. Na univerzah poučujejo jako dobri profesorji, študenti baje jako dobro študirajo in želja po znanosti je baje vsenovsod silno velika.

Na univerzah so tečaji za filozofijo, pravosodstvo, zdravilstvo, bogoslovje in sam ne vem za kaj še vse.

Ali bi ne bilo dobro, če bi otvoriili na kakem hodniku ali podstopniški šupi majhen tečaj za ameriški "common sense", ki bi bil vsakomur na razpolago.

V tem slučaju bi Jugoslaviji povsem zadostovala ena univerza, kajti ameriški "common sense" bi dal narodu neizmerno priliko za vseobči razvoj.

*

Neki izvedenec pravi, da zna jo moški desetkrat bolj računati kot pa ženske. To je previdnost matere narave.

Kaj bi moški počeli v zakonskem stanu, če bi ne znali desetkrat bolj računati kot žene?

*

Iz Rusije prihaja poročilo, ki preseneča vso Ameriko. V Rusiji se da lahko ločiti vsak moški od žene oziroma žena od moža, če plača \$1.50.

Seveda, Rusija je barbarska dežela. Amerika ne bo nikdar tako nizko padla.

\$2.98 je ameriška pristojbina. Več je lahko, manj pa ne sme biti za cent, da ne bomo v isti vrsti z ruskimi divjaki.

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jedinota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 E. 32nd Street, Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtnin: JOHN MOVERN, 412 — 12th Ave, East, Duluth, Minn.

Vehovni zdravnik:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 263 American State Bank Bldg, 608 Grant Street at Sixth Ave, Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

ANTON ZBASNIK, Room 205 Bakewell Bldg, cor. Diamond and Grant Streets, Pittsburgh, Pa.
MOHOR MLADIC, 1234 W. 18 Street, Chicago, Ill.
FRANK SKRABEC, 4822 Washington Street, Denver, Colo.

Paradni odbor:

LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, 310 Stevenson Bldg., Puyallup, Wash.
FRANK ZORICH, 6217 St. Clair Avenue, Cleveland, O.

Zdrževalni odbor:

VALENTIN PIRC, 780 London Road, N. E., Cleveland, O.
PAULINE ERMENC, 232 Park Street, Milwaukee, Wis.
JOSIP STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARC, 538 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tikačice se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljave naj se pošilja na glavnega tajnika. Vse priitbe naj se pošila na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolniška spricvala naj se pošila na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovanska Katoliška Jedinota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen prieten. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zglasi tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se pa obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi z 8 člani ali članicami.

Izpred sodišča.**Zapestna ura gospoda Iskre.**

Gospod Iskra se je v Šiški krepčal. Vili se je ploha in Iskra se je stisnil k zidu, ker ni imel dežnika.

Leopoldina M. ga je povabila v svojo hišo. Mož je na stopnicah zaspal. Zvečer je ponujala Leopoldina M. v Seidlovi gostilni njegovo uro gostom v nakup. Posledica tega je bila ovađa zoper Leopoldino M. rodi prestopka tatvine. K prvi obravnavi ni prišla niti obdolženka, niti Iskra. Sicer so takrat zaslišane priče izjavile, da ponudbe Leopoldine M. niso smatralo za resno in da je Leopoldina M. nekoliko abnormaalna, vendar je sodišče obravnavo preložilo, da se stvar še bolj pojasni.

Topot sta Leopoldina in Iskra prišla k obravnavi.

Leopoldina izjavi, da je ponujala uro v nakup samo za "špas". Iskra je slonel hudo vinjen ob zidu, tako hudo vinjen, da je "glah se stav". Povabila ga je v gostilniško sobo, on pa jo je "mahnil" za njo v kuhinjo. Bil je z obdolženko zelo ljubezniv, naposled ji je pomnil celo svojo zapestno uro v dar. Ona je ni hotela. Ker ji pa je silil in silil, je uro vzela "že zato, da bi jo v pijanosti ne izgubil". Prepričana pa je bila, da jo bo prišel zopet "iskat". Navaja svoji dve hčeri kot prič.

Sodnik: "Zakaj ste jo pa potem prodajali?"

Obdolženka: "Sem že rekla, da za špas. — Še nikdar nisem imela s sodnijo opraviti. Samo zaradi policijske ure sem bila kaznovana, zaradi druge tatvine pa še nikoli."

Sodnik: "A. policijsko uro ste pa že ukradli? — Pokličite gospoda Iskra!"

Iskra pride.

Sodnik: "Pravijo, da ste bili takrat pijani."

Iskra: "Oh, soma 'en mal'."

Sodnik: "Koliko ste pa spili?"

Iskra: "Samo poldrugi liter — celo popoldne."

Sodnik: "Ali ste kaj jedli?"

Iskra: "Tist pa ne."

Sodnik: "Kako vino ste pa pili? Dalmatince ste 'žulili', ne?"

Iskra: "Ne, ampak ljutomercana."

Sodnik: "Ljutomercan je pmočan. Če ste ga izpili poldrugi liter na prazen želodec, niste bili več popolnoma trezni."

Iskra: "Pijan pa tudi ravno nisem bil."

Sodnik: "Na stopnicah ste zaspali?"

Iskra: "Da, pa ne vsled pijanosti, temveč zato, ker sem bil truden, ker sem se z Jesenic prpeljal."

Sodnik: "To je pa dolga pot. Jaz sem se tudi že večkrat od ta pripeljal, pa nisem bil tako trden, da bi bil na stopnicah zaspal. — Sedaj pa povejte, kako bilo?"

Iskra konstatira predvsem, da ni šel sam za obdolženko v kuhinjo, temveč da ga je ta za rok peljala.

Obdolženka: "Oh, k' sm že to kat kirga!"

Iskra: "V kuhinji je bilo popolnoma temno. Ure nisem ni ponujal, niti dal. Zgimila mi medtem, ko sem na stopnicah spal."

Sodnik: "Ali je bil v kuhinji razzen vas in obdolženke še ko drugi?"

Iskra: "Nisem videl, ker je bilo tema."

Sodnik proglašile sklepe, da se ob ravnavi in svrhu zaslišanja nadal njih prič preloži.

Poskušen samomor.

Albin P., muzik vojaške godbe v Mariboru, se je 16. julija popobesil na neko drevo na poti proti Kamnici. Ljudje, ki so njegov č opazili, so sporočili to dr. Šmidrerju, ki se je ravno peljal

Črnosrajčarska milica.

Med glavnimi pogoji za vzpostavitev normalnih razmer v državi navajajo opozicijske stranke v rimskem parlamentu tudi popolno odpravljanje fašistovske milice. Mussolini se je tej zahtevi sicer odločno uprl in izjavil, da Bresciani je prav te dni odstopil v tem pogledu ostane intransigent, toda podal se je vendarle toliko, da fašistovska milica priselje kralju in se vokviru v redno vojsko. Prisega milice kralju je reč v vojski tudi samo poročnik. Bila napovedana za 6. julija, pa se je potem prenesla na 13. od tega dne pa zopet na 20. in sedaj milico in redno vojsko in da zlasti se ponovno odgaja na nedoločen čas. So pa prišli vmes stvari, zaradi katerih se Mussoliniju še ne zdi primerno, da bi se milica zlasti kar čez noč povabila do njih priselje kralju, in ti vzroki brez dvoma tiče v milici sami.

Fašistovska milica je nastala iz takimenovanih fašistovskih "akcijskih čet", katerih se je fašistovska stranka pred svojim revolucionarnim pohodom v Rim posluževala za vsa svoja najraznovrstnejša nasilja proti svojim nasprotnikom. Bili so to večinoma brezposelni in delomirni ljudje, ki so podivjali iz vojne in jim je bil pobjedniški umor, požig pravzato zabava. Fašistovska stranka je vzdrževala te čete v prvi vrsti s pomočjo velikega kapitala veletrgovine in veletrgovine, ki jih je obvarovala komunistične paje. Kjer ni bilo dovolj prostovoljnih prispevkov, je pa pomagala sila. Ko pa je prišel fašizem na vlado, se je seveda stvar temeljito izpremenila. Stranka na vladi vendar kot varuhinja zakona vsaj navidežno ni mogla več trpeti protizakonitosti, kakor so jih uganjale "squadre d'azione" in Mussolini je dal razpustiti vse akcijske čete. Ker se pa z ene strani ni čutil dovolj trden na svojem mestu in se je bilo bati, da se nasprotniki fašizma zedinijo v skupno fronto proti njemu ter ga vržejo z vlade, z druge strani pa se je tudi v fašizmu samem pojavilo veliko nezadovoljstvo, da je toliko tisoč in tisoč ljudi, ki so "tvegali življenje za stvar", brez kruha na cesti, je Mussolini iz razpuščenih fašistovskih čet ustvaril "prostovoljno milico za narodno varnost" (milizia volontaria per la sicurezza nazionale). Tako si je fašizem zagotovil oboroženo obrambo na stroške države. Glavni namen milice je namreč, da "varuje sive fašistovske revolucije".

Ustanovitev te milice je popolnoma protustavna, ker ustava italijanske države pozna kot obrambno sredstvo države le redno vojsko, ki presega kralju. Milica je bila ustanovljena z zakonskim odlokom (kakor nekdanj v Avstriji § 14), ki ga je podpisal kralj 15. januarja 1923. letu, in ta ustavni odlok pravi: "Milica za narodno varnost je v službi Boga in italijanske domovine ter stoji pod poveljstvom načelnika vlade." Rekrutira se izmed pripadnikov fašizma, stroški zanjo pa gredo na račun ministrstva notranjih stvari. Milica je priselja doslej samo domovini in fašizmu.

Naloge milice, ki je bila definitivno ustanovljena 1. marca 1923, ko je stopil omenjeni odlok v veljavo, so bile iste, kakor so jih imele prej fašistovske akcijske čete. Razlika je bila le v tem da so se nasilja vršili odleži — "zakonito" po zakonito priznanih obtožbah četah. Kakšno ulogo je igrala milica tekom državnooborbovskih volitev je splošno znano, a umor poslanca Matteottija je še bolj razsvetlil njeno delovanje. Saj so bili morilci vsi milicijski.

Milica je organizirana v 15 "co-nah" (vojno okrožje), katere imajo po 4 do 9 legij (polkov). Vseh legij je sedaj menda 97 in štejejo okoli 150.000 mož. Kakor že rečeno, je milica podrejena načelniku vlade, a na čelu ji stoji onih prosluli general De Beno, ki je generalni ravnatelj varnostne službe igral jako dvomljivo ulogo v stvari Matteottijevega umora. Zato pa je v ostalem vendar general, ki je kot tak pravi vodja vojske na čelo milice, dočim pa so drugi fašistovski generalissimi, kakor n. pr. prosluli Italo Balbo in drugi, ki so bili v vojski priprosti poročniki. Bivši podporočniki so generali, bivši korporali pa polkovniki. General sicer odločno upravlja, da Bresciani je prav te dni odstopil od poveljništva 4. cone, ker je smatral, da se vokvirjenju milice v redno vojsko ob takih razmerah ne da izvršiti. On sam je bil namreč v vojski tudi samo poročnik. Te razmere so bile vzrok, da ni bilo nikdar dobrih odnosov med temi višje častništvo v vojski zelo postrani gleda one novopecene milicijske dostojanstvenike, ki so bili kar čez noč povabljeni do njih in nad nje, in ne samo v šarži, temveč tudi v plači, in sedaj naj se milica z vsimi temi ljudmi vokviru v redno vojsko in popolnoma izenači z njo! General Diaz, generalissimus v svetovni vojni, "vojvoda zmage", ni hotel sodelovati pri tem za vse častništvo vojske poniževalnem načrtu in je zato rajši "zbolel" in zapustil vojni ministrstvo. In če se danes zaprisega milice kralju, ki naj bi bila prvi korak k vokvirjenju milice v redno vojsko odgaja od dne do dne, tiči pač glavni vzrok v dejstvu, da vojska ne mara milice in da se Mussoliniju doslej še ni posrečilo premagati njenega odpora in še tem manj, ker bi bila sila tu zelo nevarna. Dames je pač v Italiji vsakomur jasno, da je vsa vojska s kraljem na čelu vred na strani parlamentarne opozicije, ki zahteva odpravljanje osebne garde g. Mussolinija in oborožene obrambe fašistovske stranke.

Pomen apnencev.

Apnenci so poleg pešencev najbolj razširjene kamnine usedline izvora. Spomniti se je treba, da na več kot 1000 m mogočne plasti alpske trijadne tvorbe, ki sestojijo iz samih apnencev. Na enak ali sličen način jih najdemo tudi v vseh drugih formacijah od geološkega praveka do današnjih dni. Kajti tudi v sedanjih morjih so apnenčeve usedline poleg globokomorskega glena na prvem mestu.

Kako ogromen je pomen teh kamnin za gospodarstvo in krogo tek snovi v naravi sprevidimo, če pomislimo, da je v vsakem kilogramu čistega apnenca vezano 440 gramov ogljikove kisline. Ogljikova kislina pa je glavna hrana rastlin in te so hrana živalim. Skoro vsa v apnenih vezana ogljikova kislina je bila nekoč sestaven del našega ozračja; prihajala je v ozračje iz ognjenikov in ohlajajočih se vulkanskih kamnin se se mu nato odtegnila po različnih poteh. Deloma jo vsrka deževnica, padajoča skozi zrak; z njo nasičena raztaplja zemeljsko skorjo in tvori glino, kremenjak in ogljikovokislje soli, takozvane karbonate. Deloma vdihavajo ogljikovo kislino rastline, prisvajajo si njen ogljik, kisik pa izdihavajo. S pomočjo in zemlje vsrkanih redilnih soli in pridobljenega ogljika si grade snovi za svoje telo. Te snovi služijo ali živalim v hrano, ali se vsled gnitja znova razkrojijo, tvorijo zopet ogljikovo kislino za nov krogo tek, ali pa vsled nepopolnega izgorevanja poogljene in nastajata šota in premog. Končno je v naravi veliko število živali in rastlin, ki si iz apnenca grade svoje lupine, hišice in o-kostja; dobe ga raztapljenega v vodi, ali pa si ga iz različnih soli klor n. pr. sadre, same zgrade v svojih organih.

Na omenjene načine nastali ogljikovokislje apnenec je ozračju povsem stalna iztrgan. Le zelo majhen del ogljikove kisline pride po raznih kemičnih pretvorbah zopet v promet. Nekoč v daljni bodočnosti bi bo stalno vezana vsa ogljikova kislina, vezan bo ves zemeljski ogljik v obliki karbonatov. To pa pomeni pogin vsega živga, smrt na zemlji.

IZ DOBRIH ČASOV.

Slika nam kaže Henrya Hedgesa, ki je leta 1874. 4. julija, prvi dospel s poštnim vozom v Yosemite Valley. Ob petdeseti obletnici je napravil isto pot z istim vozom in isti uniformi. Mr. Hedges je še vedno prevažalec, toda sedaj se poslužuje avtomobila.

Sovjetska propaganda na Balkanu.

"Pester Lloyd" prinaša pod gorjem naslovom članek, ki je zelo značilen, zlasti z ozirom na postopanje komunistov v Jugoslaviji. "Pester Lloyd" pravi:

Listi nekaj časa sem pišejo v razni obliki, da se je sovjetska propaganda v poslednjem času vrgla z vsa silo na Balkan. Po neuspehih, ki jih je doživela komunistična propaganda v premaganih državah, je ostalo rdeči Moskvi še upanje ne nepravilnosti mirovnih pogodb, češ, da bo spravi al Evropo iz njene buržujske ravnodušnosti. Ko pa je prišla v Angliji na vlado delavska stranka in so se tudi volitve v francoski parlament vršile v znamenju miru kljub Versaillesu, so se izgledi za revolucioniranje srednje in zapadne Evrope zmanjšali. Ne pokazati uspehov, pomenja za Moskvu izgubiti eksistenčno pravico. In tako je prišla sovjetska propaganda na Balkan.

S tem ni rečeno, da sovjeti niso bili že doslej agilni na Balkanu. Toda propaganda na tem polotoku se je v času dvignjene samozvesti tretje internacionale vršila tako mimogrede; zakaj v Moskvi so smatrali, da je Balkan dovolj neumen, da bo tudi brez posebnega obdelavanja podlegel rdeči sugestiji, ki naj bi osvobodila svet. Vendar so se vračunali. Komunistične stranke v Jugoslaviji, Bolgariji, Rumuniji in Poljski, ki so pred par leti naravnost cvetele, so začele propadati, ker jih oblastva preganjajo. Kljub temu ni opustila Moskva v teh deželah vseh upov in se sedaj opira na čisto žalostno notranje razmere v balkanskih državah. Tlačenje na Bolgarskem, stalna vladna kriza v Jugoslaviji s hrvatsko opozicijo proti vidovdanskim ustavi in macedonskim vprašanjem v ozadju, latentna državno-finančna kriza v Rumuniji ter vprašanje Besarabije, Dobrudže in narodnih manjšin, to je kalna voda, v kateri upajo sovjeti še nekoliko ribariti.

To so deloma dejstva, o katerih piše zadnje mesece svetovno časopisje. Vse ostalo pa si čisto nasprotnje. Podlago, na katero stavljajo listi svoje domneve, je potovanje Stjepana Radića v Moskvu, razum tega pa zopetna živahna akcija bolgarskih komunistov, ki jo potrjujejo tudi v Sofiji, potovanje Stjepana Radića v Moskvu, o tem so mnenja še zelo različna in nihče ne ve natančno pravih vzrokov za Radićevo bivanje v Rusiji. Dejstvo, da je bila pred kratkim socialno-demokratska stranka na Bolgarskem razpuščena na temelju preiskave, pri kateri se je dognalo, da je v ozki zvezi s komunisti, Bolgarski komunisti so se skušali vrniti tudi v meščanske stranke, da bi sejal razdor. Sestavili so se borbne čete, ki naj bi kmetsko prebivalstvo terorizirale, češ, da to delajo roparske tolpe.

Ali kakor znano, se cesar Viljem ni oziral na želje svojega prijatelja Karla in Italija je doživela kobni poraz s pomočjo nemških čet. Londona "Morningpost" je velela povedati da je prišel Rykov za svojega tajništvenega bivanja čet.

Poležaj Slovanov v Evropi.

Kot odgovor na članek prof. Pogodina "Dali je imel Dostojevskij prav?" priobčuje organ čehoslovških socialnih demokratov "Pravo Lidu", članek, v katerem pravi: "Pogodin je rekel v svojem članku, da je treba že enkrat definitivno opustiti idejo, da morajo biti med Rusijo in ostalimi Slovanstvom nekakšni neopredeljeni odnosi, ki se običajno karakterizirajo kratko kot "brat-ski". Srb, Poljak in Bolgar je lahko prav tako dober zaveznik Rusije, kakor Čeh, lahko pa tudi ni. Morda ne pride med Slovanstvom do nikake skupne politike, morda si poišče Rusija zaveznike brez Slovanov ali pa Slovani brez Rusov. "Pravo Lidu" pripominja, da so socialni demokratje vedno opozarjali na realno bazo velikih načrtov, ki so jih imele gotove češke stranke s Slovanstvom, v prvi vrsti seveda z Rusijo. Danes pa vodi ČSR v praksi čisto drugačno politiko, evropsko politiko, ki tudi temelji na potrebi prijateljskih stikov z balkanskimi državami do predeljenih odnosov in prijateljskega sodelovanja, jep ostalo jasno, da Slovanstvo na gospodarskem polju ne pomeni nič. En odstotek več v ponudbi dunajskega trgovca je napravil na gospodarske kroge Balkana večji utis, kakor naše slovansko gostoljubje. Tudi kulturnih stikov ne smemo previsoko ceniti. Praga je bila priča ponesrečenega kongresa slovanskih študentov. Dasi je bil program tega kongresa omejen na stanovske in kulturne zadeve, je prišlo med posamnimi slovanskimi skupinami do takega protislovja, kakršnega ne vidimo nikjer na mednarodnih kongresih.

Slovanstvo je zgolj plemenska simpatija. Trden okvir za to simpatijo lahko šele stvorimo na realni življenjski podlagi. Ta podlaga je dana med Čehoslovasko in Jugoslavijo, ker vodi obe državi skupna politična ideja. Ta ideja pa ni samo slovanska, kar dokazuje dejstvo, da je z obema državama v zvezi še tretja, Rumunija, ki ni slovanska. Slovanstvo lahko za enkrat igra vlogo na kulturnem polju, pa tudi tu samo do gotove meje. Evropska javnost gre za nivelizacijo, Čehoslovaska pa je po svoji zemljepisni legi tej nivelizaciji bližje, nego ostali Slovani. Vse slovanske države so sicer računale s tem, da jim bo velika Rusija v zaščito. Današnja negotovost na vzhodu pa ne mudi zadostne garancije za opredeljene prognoze; toda ne glede na to, kakšna bo barva bodoče Rusije, bi imela ona dobrih 50 let na gospodarskem in kulturnem polju dela čez glavo. Ko pa dobi svobodne roke, ne bo fantazirala, temveč realno gospodarsko delala, kakor tudi mi. Čehoslovaski narod je že davno rešil vprašanje, dala je imel Dostojevskij prav. Ni imel prav niti Dostojevskij, niti Gogolj. Simpatije napram Rusiji se niso spremenile, pač pa se je spremenilo naziranje o Rusiji. Realnost je vsakogar prepričala, da imajo male države, kakor Poljska in Jugoslavija veliko bolj koncentrirane ustvarjalne sile, kakor Rusija, ki je predolgo trpela od srednjega veka in carizma.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženih državah

Katero leto je najbolj nevarno za srečne zakone?

Po statistiki so zakoni prvih pet let navadno srečni, po desetih letih pa se zakonca že nerada ločita. Večina ločitev se torej izvrši med petim in desetim letom zakona. Vojne poroke se niso obnesle, ker se je približno trikrat več takih zakoncev dalo ločiti. Vsega skupaj je bilo v Nemčiji leta 1921 39.000 ločitev, naslednje leto pa 36.000. V Nemčiji se v velikih mestih loči več ljudi kot na deželi, po vojni pa je približno še enkrat toliko ločitev kot v mirni dobi.

Novo sredstvo za pobijanje muh in stenice.

Praški kemik dr. Truttwin je iznašel kemični preparat, ki ga imenuje Eurim in ki je neškodljiv za ljudi in domače živali. Sredstvo se razprši v zrak, kar temeljito prežene vse muhe. Znanstven poskus, ki ga je napravil profesor dr. Gintl v Pragi, je dožgal, da so vse muhe mrtve v eni uri pri uporabi Eurima. Dr. Truttwin je iznašel tudi podobno sredstvo proti stenicam, ki ga imenuje Acot.

Prav vsakdo—

kdor kaj uče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo primava, da imaže čudovit uspeh —

mali oglasi
v "Glasu Naroda".

Sprejeli smo sledeče knjige ter jih prodajamo po znižani ceni.

Nova velika arabska sanjska knjiga. — Vsebuje 300 strani	1.50
Nova velika sanjska knjiga	.90
Sanjska knjiga, srednja	.35
Zbirka domačih zdravil, kakor jih rabi slovenski narod	.70
Kako postanemo stari? Vodilo po katerem se doseže najvišja starost	.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	.75
Spretna kuharica. Nova velika kuharska knjiga. Navodila, kako se kuhajo dobra in okusna jedila. Trdo vezana	1.45
Slovensko-angleška slovnica. — Vsebuje slovnico, slovensko-angleški slovar in kako se postane ameriški državljani. Trdo v platno vezana	1.50
Gozdovnik. Povest iz ameriškega življenja. — 1. in 2. zvezek	1.—
Na krvavih poljanah. Trpljenje in strahote z bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka, od 1914 — 1918.	1.25
Robinson, povest	.65
Sin medvedjega lovca. Potopisni roman	.80
Rinaldo Rinaldini	.50
Sveta Genovefa	.50
Predtržani, Prešern in drugi svetniki v gramofonu ..	.25
Čarovnica starega gradu	.25
Hitri računar ali Praktični računar	.75
Slovenska kuharica, (Kalinšek). Z mnogimi slikami v besedilu, vsebuje 668 strani, trdo v platno vezano ..	5.—
Amerika in Amerikanci. Popis slovenskih naselbin v Ameriki. Trdo v platno vezano	3.—
Narodni zaklad za klavir. Zbirka slovenskih narodnih pesmi	.90
Pesmarica Glasbene Matice. Zbori za štiri moške glaso-ve. Vsebuje 103 najboljših slovenskih pesmi ...	2.50

(K naročilu priložite pokritje v znamkah ali M. O.)

Knjige Vam pošljemo poštne prosto.

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt Street : : : New York, N. Y.

MORSKI JASTREB.

Spisal Rafael Sabatini. — Za G. N. priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

— Ali naj vzamem, gospod, petdeset vernikov ter vprizorim napad! To bi bila lahka naloga, ker ne vedo za našo navzočnost.

Sakr-el-Bar se je vzdramil iz svoje zamišljenosti.

— Otmani, — je rekel, — ti si tepec, pravi oče tepec, kajti drugače bi moral že davno vedeti, da so mi sveti oni, ki so bili nekoč mojega plemena, ki žive deželi, iz katere sem izšel jaz sam.

Otmani pa se ni dal tako hitro ugnati.

— In naše nevarno potovanje preko nepoznatih morja v daljino pogansko deželo naj bo nagrajeno le s tema dvema jetnikoma? Ali je to napad, vreden Sakr-el-Bara?

— Prepusti sodbo Sakr-el-Baru, — se je glasil kratki odgovor.

— Pomisli, gospod moj. Še neki drugi bo sodil. Kako bo naš pasja, slavi Asad-Eddin pozdravil tvoj povratek s tako bornim plenom? Kakšna vprašanja hi bo stavil in kakšen račun boš moral položiti, ker si ogrožal življenja vseh teh pravovernih na morju za tako majhen dobiček?

— Lahko me vpraša kar hoče in jaz mu bom odgovoril, kar nočem in kar mi bo narekoval Alah. Naprej, pravim!

In naprej so šli. Sakr-el-Bar se je skoro izključno zavedal le gorkote tega telesa ter ni vedel v svoji zmedenosti, če ga podžiga k ljubici ali sovraštvu.

Pršli so na breg in z brega na ladjo, za koje navzočnost v tem vođenju ni nikdo vedel. Veter je ugodno pihal in odjadrali so takoj. Ko je vstalo solnce ni bilo niti najmanjšega sledu več o korzarjski ladji. Bilo je, kot da je padla z neba tekom noči in če bi dejanski ne izginila Rozamunda in Léonel Tressilian, bi gotovo domnevali oni, ki so bili narvozi, da so ble to le zle sanje.

Na krovu zajete španske ladje je dal Sakr-el-Bar Rozamundi nar azpolagi lepo kabino, a je skrbno zaklenil vrata. Lionela pa na razpolago lepo kabino, a je skrbno zaklenil vrata. Lionela pa tel je, da leži tam v temi in razmišlja o povračilu, ki ga je dohitelo do časa, ko bi se njegov brat odločil glede njegove nadaljne usode. V tem oziru ni prišel Sakr-el-Bar še do nikakega sklepa.

On sam je ležal v oni noči pod milim nebom na krovu ter razmišljal o številnih stvareh. Ena teh stvari, ki igra precej uloge v tej povesti, a je igrala očitno le majhno ulogo v mislih Sakr-el-Bara, so bile bile besede, katere je rabil Otmani. Res, kako ga bo pozdravil Asad ob povratku v Alžir, ko se bo vrnil z nevarnega potovanja, tekom katerega je ogrožal življenja pravovernih, le z dvema jetnikoma, katera pa je poleg tega še nameraval ohraniti zase? Kakšen kapital bodo kovali iz tega njegovi sovražniki v Alžiru in posebno sicilijanska Asada, ki ga je sovražila z vso trpkostjo, sovraštva, ki ima svoje korenike v ljubosumnosti?

To ga je mogoče napotila v zgodnjih jutranjih urah k skrajno drznemu in obupnemu podjetju, katero mu je vrgla v naročje usoda v obliki velike holandske jadernice, ki je bila na poti proti domu. Prišel je je poditi, čeprav se je dobro zavedal, da niso njegovi korzarji vajeni spuščati se v take spopade. Zvezda Sakr-el-Bara je pa bila zvezda, ki je vedno povedla le k zmagi in vera korzarjev v njegovo srce je premagala vse dvome, ki so jih mogoče gojili, ko so se blizili lepi ladji v nepoznanem morju.

Podrobnosti boja nam na dolgo in široko opisuje lord Henry, vendar pa ni naš namen dolgočasiti čitateljev s tem opisom. Izgube na obeh straneh so bile velike, a končno je zmagal Sakr-el-Bar, ki je prvi skočil na krov, oblečen v oklep ter s čelado na glavi.

Tako velika je bila sila njegovega napada, da so postali njegovi tovariši pogumni. Pretekani Holandci so takoj spoznali, da je on duša cele stvari, ter so vsled tega osredotočili nanj svoje napade. Prepričani so bili, skoro instinktivno, da bo zmagal na njih strani, če se jim posreči poraziti njega. Končno se jim je to tudi posrečilo. Neka halandska helebarda je raztrgala kos njegovega oklepa in skozi nastalo odprtino je našel svojo pot holandski rapir (bodalo slična, dolga sabja). Sakr-el-Bar se je opotekel, a dobro je vedel, da bo vse izgubljeno, če pade. Oborožen s kratko sekuro in ves oblit s krvjo, se je naslonil na jarbol in s hrupavim glasom je pozval svoje ljudi na zmago. To se mu je posrečilo. Ko je bila zmaga zagotovljena, je omahnil nezavesten na kup mrtvih in ranjenih.

Vzaloščeni korzarji so ga odnesli na krov lastne ladje. Če bi umrl, bi bila zmaga v resnici ničeva. Položili so ga na ležišče, katero so pripravili sredi glavnega krova, kjer je bilo najmanj obžutiti gugalne jadernice. Prišel je neki marokanski zdravnik ter izjavil, da je sicer hudo ranjen, a ne tako, da bi bilo izključeno vsako upanje.

Ta izjava je dala korzarjem uteho, ki so si jo želeli. Nemogoče je bilo, da bi Vrtar še odtrgal tako duhteč sad v vrtu Alaha. Vseusmiljeni mora ohraniti Sakr-el-Bara, da bo še nadalje proslavljal Islama.

Pršli pa so že do Gibraltarja, predno je mrzlica ponehala ter je prišel Sakr-el-Bar k polni zavesti. Šele tedaj je izvedel za ko- nečni izid nevarnega boja, v katerega je povedel otroke proroka.

Ormani mu je povedal, da jim sledi zajeta holandska ladja z Alajem in drugimi na krovu in da poveljuje španski ladji še vedno oni nazaretski pes Jasper Leigh.

Ko je izvedel Sakr-el-Bar, koliko vreden je pšen in razven- tega, da je pod krovom sto močnih mladih jetnikov in da obstaja tovar iz zlata in srebra, biserov, dišav, slonove kosti, svilene- ga blaga neprecenljive vrednosti in drugih stvari nič manjše vred- nosti, je bil prepričan, da ni zaman prelil svoje krvi.

Ko bo dospel v Alžir s tema dvema zajetima ladjama in neiz- mernim bogastvom, se mu ne bo treba bati sovražnikov in posebno ne prekanke Sicilijanke, neglede na intrige, katere je brez dvoma predla v odsotnosti.

Vprašal je tudi za oba angleška jetnika in Otmán ga je in- formiral, da postopa z obema tako kot je Sakr-el-Bar postopal ob času, ko so oba privedli na krov.

Bil je zadovoljen ter zapadel lahjemu, zdravilnemu spanju, a na krovu zgoraj so njegovi tovariši proslavljali Alaha, najbojš Usmiljenega med usmiljenimi, Mojstra sodnega dne, edinega, ki je Vseveden in Vsemogočen.

(Dolgo prihodnja.)

Kornel Makuszyński:

Detektivska zgodba.

Precej skromno je pozvonilo na vratih g. pisatelja. Služkinja je pogledala najprvo skozi kukalce v vratih, nato pa odprla vrata. G. pisatelj je slišal, da se razgovarja z zunaj stoječo osebo, nato pa je prišla Ana v sobo in dejala: "Milostivi gospod, zunaj stoji neko gospa in bi rada govorila z vami!"

"Kakšna pa je?" jo je vprašal pisatelj.

"Čisto črno je napravljena in joki", je odgovorila Ana.

In si je g. pisatelj takoj mislil, da je to kaka žalujoča ostala, ki izkorišča razpoloženje na dan Vseh Svetih. "Tu imate", je rekel nato, "dajte ji dvajset kopejk!"

"Čez nekaj časa se je Ana vrnila. "Ni beračica!" je dejala in po- stavila pred svojega gospoda ti- stih dvajset kopejk.

"Ni beračica! Potem je prav gotovo napisala petdejsko dra- mo, ali par zvezkov pesmi ali kaj sličnega! Ima kak zavoj pri se- bi?"

"Nisem videla, milostivi gos- pod!"

"Pa naj pride v imenu bož- jem!" In si je g. pisatelj brž na- sukaval svoje brke ter popravil kra- vato, in je že stala tujka pred njim.

In ni spravila od joka skraja nobene besede iz ust. G. pisatelj jo je spremil do stola, jo posadil vanj in nato dejal: "Nikar ne jo- kajite, povejte mi rajše, s čim vam lahko postrežem. Vam je kdo umrl?"

In vzdihnila je tako globoko, da se je g. pisatelj močno ustrašil, zmajala z glavo in dejala: "Ne, o ne! Sherlock Holmes!"

In je spet tako strašno zaihtela, da ni spravila niti besedice z je- zika.

Beseda Sherlock Holmes je spravila pisatelja na verjetno mi- sel. "Si hočete morda ogledati no- vo Sherlock Holmesovo dramo?"

In je gospa strahovito zamahni- la z roko.

"Ne bodite hudi", je dejal nato pisatelj z ljubeznostjo in mило- bo, ki jo zmore le lirčni pisatelj. "ampak jaz imam še obilo posla. Vam gotovo tudi ne bi bilo prav, če bi prišel k vam v kuhinjo, ko delate ravno prežganko ali režete rezance, in bi nič ne govoril, tem- več samo jokaj. Vsaj toliko se zbe- rite, da mi v kratkih potezah po- veste, kaj vas sili tako na jok."

In se je še nekaj časa tiho eme- rila, nato se je stresla in dejala: "Prosim vas za božjo voljo, spravi- te mojega moža k pameti!"

"Ali je znorel?" je vprašal pi- satelj.

"Tako precej!"

"Je vse lepo", je menil pisatelj.

"ampak jaz vendar nisem zdrav- nik za nore ljudi! So dnevi, ko niti sam ne morem priti prav k pameti. Stopite tu zraven na šte- vilko štirinajst. Tam je državni zavod za norce, morda dobite tam nasvete in pomoč."

"Tako daleč se ni prišlo!" je dejala tujka. "Je šele prišel. Moj ubogi dobri mož, tiste Sherlock Holmesove komedije, hipoma je postal detektiv, takorekoč v pri- vatno zabavo, in sedaj me muči in mojo sestro in otroke in vse so- rodnike, in ne vemo sedaj ne kod ne kam."

"Če vas prav razumem, milosti- va", je rekel pisatelj, "se je na- vadil vaš gospod soprog, ki ga je podžigala drzna miselnost angle- škega detektiva, tudi ostro misliti in dela zaključke."

"Ki so vsi krivi!" mu je segla gospa v besedo.

In pričela je zadeva zanimati g. pisatelja. "Ali mi lahko poveste par primerov?" je vprašal gospo.

"Rada! Predvčerajšnjim je pri- šel iz svojega urada domov, je namreč privatni uradnik, se ozrl po sobi in se hipoma vrgel z veli- kanskim krikom na zglajena tla, nato pa je vstal, me zgrabil za ro- ko, da so kar kosti pokale, in de- jal z zamolklim glasom: "Neare- čnica! Taka je torej tvoja zvesto- ba?" Jaz sem ga gledala debelo.

"Kaj pa hočete vendar?" sem ga vprašala nato. "Jaz se niti naj- manj ne zavedam, da bi se kdaj

pregrešila!" In on je zakričal: "Torej si še bojazljiva povrh?" ter je zaškrtal z zobmi, da je šlo kar skozi ušesa. "Preje bi se ti bilo posrečilo me varati, toda kar sem se navadil gledati, ti nič več ne pomaga. Podla propalica si, ki me vara s kavalerijskim oficir- jem!" — "Prišezem vam", je de- jala gospa pisatelju, "da na vsem svetu ne poznam niti enega kava- rijskega častnika. Povedala sem to tudi njemu, pa se mi je porog- ljivo nasmejal in mi pokazal na tleh precejšnje številce drobčkan- nih, si sledečih vdolbin. "To pri- haja od ostrog!" je dejal nato.

"Ali še vedno tajiš? Imej vsaj to- liko poguma, pa priznaj svoj zlo- čin!" Jaz sem se mu zasmejala v obraz, kajti vedeti morate, da je naš mali štiriletni fantek zalotil v kuhinji kolešček za močna jedila, in še predno sem mu utegnula pre- prečiti, je že izrezal v tleh par fi- gure."

"Pa ste o tem vendar poučili svojega moža?" je vprašal pi- satelj.

"Seveda!"

"In kaj je rekel nato?"

"Pravi, da sem pustila našega fantka nalašč, da se je igral s ko- leščkom, češ, da bom imela lep iz- govor! Ah, lepo vos prosim, dajte mi kak nasvet, kako go ozdravim tega večnega dedovanja in sti- kanja! Gotovo veste za kako sredstvo!"

"Sicer ne vem, kako pridem do časti, biti vaš svetovalec, toda ni- ste potrkali zamen na moja vrata. Delajte prav tako kot on, zasle- dujte tudi vi, delajte zaključke in čim neumnjeji bodo ti zaključki, tem bolj. Morate hudiča izga- njati z belebubom in Sherlock Holmesa s še bolj prefriganim de- tektivom."

In dal je g. pisatelj neznanki še par navodil k svojemu svetu, in se je gospa nato z obilno zahvalo poslovila.

In je g. pisatelj nato že skoraj pozabil vso zgodbo, ko je čez osem dni strahovito zapel zvonec na njegovih vratih. In ker ni bilo nikogar doma, je šel g. pisatelj sam odpirat. Pred vrati je stal možakar, ki je bil v obraz jako za- ripel.

"Ah, vi ste!" je zaklical, ko je zagledal pisatelja.

"Da, jaz! Želite?"

"Želim vam streti kosti!" je zavpil.

"Upam, da ne kar tu med vrati", je dejal pisatelj; "stopite no- tri, posodim vam pošteno gorjačo, kajti s palčico, ki jo imate tu v roki, ne boste strli mojih kosti!"

In ga je pisatelj potegnil skozi vrata in dejal: "Pošteno pravo vsakega človeka, ki mu hočete streti kosti, je, da izve najprej, za-

kaj se bo to zgodilo. Bodite torej najprej tako prijazni in mi uteme- ljite svoj cenjeni namen!"

"Zanesli ste razdor v mojo hišo!"

"Vaše hiše niti ne poznam!"

"Nasčuvali ste mojo ženo!"

"Ne poznam niti vaše hiše, niti vaše žene!"

"Ne tajite! Vi ste ji svetovali, naj me zasleduje povsod na Hol- mesovski način, naj kvasi same neumnosti!"

In se je pisatelj seveda spomnil in nasmešnil.

"Vi se smejeje!" je viknil.

"Meni se ne zdi smešno! Ali ve- ste, da je moja žena popolnoma znorela?"

"Ni mogoče! Tako pametna dama!"

"To je bila — pa sedaj! Naj- večje neumnosti trdi! Ali veste, da mi je nedavno očitala, da spa- dam med "Italio irredento", ker sem zahteval parmezanski sir v juho! Iz niti, ki je slučajno obvi- sela na mojih hlačah, je sklepala, da imam namen, zapustiti ponoči hišo z lestvico iz vrvi, in ko sem zahteval zadnjč za večerjo par hrenovk, je sklepala, da sem zadel glavni dobiček, ki ga ji prikriv- am. In je sploh ni tako bedaste reči, ki bi je ona ne trdila. In to ste ji svetovali vi!"

"Ne bom več tajil", je dejal pisatelj. "In če me boste ubogali, mi ne zdrobite kosti, temveč poj- dete mirno domov in se ne daste v bodoče vleči od Sherlock Hol- mesa. Nikar ne delajte nobenih zaključkov, kajti ta Sherlock je Old Shatterhand v novi izdaji, to- da za zelo odrastle otroke! Če pri- vežete Old Shatterhanda eredi med tisoč Indijancej na mučilnico, pa bo že naslednje četrti uro po- gnal vsakemu rdečekožu krogo v koleno in jo bo pobrisal na svo- ji hatatitli, ali kakor se že pravi bestiji, ki jo jezdi. In če položite Sherlock Holmesa popolnoma na- gega, zvezanega v prazno klet, ki ima samo ena vrata, ki so zapra- ta, pa bo delal toliko časa take du- hovite zaključke, dokler mu ne bo omogočeno splezati v krasni družabni toaleti z revolverjem v vsaki roki, s pipo v ustih, skozi dimnik iste hiše. Tudi jaz nisem popoln butec", je nadaljeval pi- satelj. "pa se mi ni še nikdar po- srečilo, da bi napravil v kaki za- devi saj približno slične zaključ- ke. Pojdite domov, ne mučite svo- je žene in sebe, in če bo kdaj ju- ha preveč soljena, nikarite skle- pati, da je vaša gospa zaljublje- na, temveč da je solila dvakrat juho!"

Možakar je vstal. "Prav ima- te", je dejal, "čisto prav, toda če vidi človek par Sherlock Holme- sovih komadov, nehoti zaide v take stvari."

In se že pri vratih ni mogel mož kljub pisateljevim danim naukom premagati, da bi ne napravil še enega zaključka.

Kretanje parnikov - Shipping News

7. avgusta

Baselgand, Cherbourg; Colombo, Ge- noa; Minnekanda, Cherbourg in Bre- men; Wuertemberg, Cherbourg in Bre- men

8. avgusta:

President Wilson Trst

9. avgusta:

Homer, Cherbourg; Lancaster, Cher- bourg; President Roosevelt, Cherbourg in Bremen; Deutschland, Cherbourg in Hamburg; Ryndam, Boulogne

12. avgusta:

Derflinger v Bremen; Suffren v Havre

13. avgusta:

America, Cherbourg in Bremen; Stutt- gart, Cherbourg in Bremen

14. avgusta:

Mongolia, Cherbourg

16. avgusta:

Leviathan, Cherbourg; Majestic, Cher- bourg; Lafayette, Havre; Cleveland, Cherbourg in Hamburg; Orbita, Cher- bourg; Rotterdam, Boulogne; Giulio Cesare, Genoa

17. avgusta:

Sierra Ventana, Bremen

19. avgusta:

Pittsburgh, Cherbourg; Reliance, Cher- bourg in Hamburg

20. avgusta:

Paris, Havre; Mauretania, Cherbourg; York, Bremen; Conte Verde, Genoa

21. avgusta:

Arabic, Genoa; Thuringia, Cherbourg in Hamburg

23. avgusta:

Olympic, Cherbourg; President Hard- ing, Cherbourg in Bremen; Mount Clay, Cherbourg in Hamburg; Volendam, Boulogne; Dullio, Genoa

26. avgusta:

Seldita, Bremen

27. avgusta:

France, Havre; Aquitania, Cherbourg

28. avgusta:

Columbus, Cherbourg in Bremen; See- land, Cherbourg

30. avgusta:

Homer, Cherbourg; Veendam, Bou- logne; Orca, Cherbourg; Muenchen, Cherbourg in Bremen; Albert Ballin, Cherbourg

"O, vi srečnik!" je dejal. "Vi ste vdovec!"

"Kako slutite to?" ga je vpra- šal pisatelj.

In se je zvito nasmejal in de- jal: "Če bi imeli ženo, bi bila go- tovo že prišla pogledat, kdo je tu! Vse ženske so vendar strašno ra- dovedne!"

"Vidite", je dejal pisatelj, "da sem imel prav, ko sem vam dal svet, da ne delajte zaključkov, kajti se že spet motite! Nimam mrtve, temveč živo ženo, ki je od- šla pred dvema urama za pet mi- nut k prijateljici."

In detektiv je odhajal osramo- čen po stopnjicah. In je g. pi- satelj trdno upal, da ga je ozdravil, kajti ni kasneje nikdar več slišal o njem.

Zastopniki "Glas Naroda"

Zastopniki kateri so pooblašteni na- birati naročnino za dnevnik "Glas Naroda".

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za četrt leta 1.50. Naročnina za Evropo je \$7. za eno leto.

California:

San Francisco, Jacob Lauslin.

Colorado:

Denver, Frank Skrabec; Leadville, M. Yarnik; Pueblo, Peter Culig, John Germ, Frank Janesh; Salida, Louis Costello; Walsenburg, M. J. Bayuk.

Indiana:

Indianapolis, Louis Rudman.

Illinois:

Aurora, J. Verbich; Chicago, Joseph Blush; Cicero, J. Fabian; Granville, Joseph Pershe; Joliet, Frank Bambich, J. Zaletel in John Kren; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Anton Kobal, Gertrude Ogrin; Springfield, Matija Barborich; Waukegan, Frank Petkovšek.

Kansas:

Franklin in okolice, Anton Seljak.

Maryland:

Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

Michigan:

Detroit, Ant. Janezich in J. D. Judnich.

Minnesota:

Chisholm, Frank Gouze; Ely, Jos. J. Peschel; Eveleth, Louis Gouze; Gil- bert, Louis Vessel; Hibbing, John Pov- še; Virginia, Frank Hrvatic.

Missouri:

St. Louis, Mike Grabrijan.

Montana:

East Helena, Frank Hrella; Klein, Gregor Zobec.

New York:

Gowanda, Karl Sternisha; Little Falls, Frank Masle.

Ohio:

Barberton, A. Okolish, John Balant; Cleveland, A. Bobek, A. Simčič, J. Res- nik in Charles Karlinger; Collinwood Math. Slapnik; Lorain, Louis Balan in J. Kumše; Niles, Frank Kogovšek; Youngstown, Anton Kikelj.

Pennsylvania:

Ambridge, Frank Jakshe; Bessemer, Louis Hribar; Braddock, J. A. Germ; Broughton, Anton Ipavec; Burdine John Demshar; Conemaugh, Vid Ro- vanšek in J. Brezovec; Claridge, Anton Kozoglov, Fr. Tushar, A. Jerina; Dunlo Ant. Tauzelj; Export, Louis Supančič; Forest City, Math Kamin; Farrell, Jerry Okorn; Imperial, Val. Peternel; Greens- burg, Frank Novak; Homer City in okolice, Frank Farenchak; Irwin, Mike Pansek; Johnstown, John Polanc in Martin Koroschets; Luzerne; Anton Osolnik; Lloydell, John Jerob, Mid- way, John Žust; Moon Run, Fr. Ma- chek in Fr. Podmilšek; Pittsburgh, Z. Jakshe, Iz. Magister, Vinc. Arh in U Jakobich; Reading, J. Pezdire; Steelton, A. Hren; Turtle Creek in okolice, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan; White Valley, Jurij Preltch; Willock, J. Peternel.

HITRO POTOVANJE V IN IZ JUGOSLAVIJE

WHITE STAR LINE

New York — Cherbourg
Homer ... 9. avg.; 30. avg.; 20. sept.
Majestic ... 16. avg.; 6. sept.; 27. sept.
(Največji parnik na svetu.)
Olympic ... 23. avg.; 13. sept.; 4. okt.

AMERICAN LINE

White Star Line
New York — Cherbourg — Hamburg
Minnekanda 7. avg.; Mongolia 14. avg.
Pittsburgh 19. avg.; Arabic 2. sept.

RED STAR LINE

New York — Cherbourg — Antwerpen
Belgenland 7. avg.; Lapland 14. avg.
Zooland ... 28. avg.; 25. sept.
Dobra hrana. Zaprti prostori. Velika javna zbirališča. Oglasite se pri lokal- nem agentu ali pri PASSENGER DEPT No. 1, Broadway New York.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

K DOB je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natančno poučen o potnih listih, pri- klaji in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih samoremd dati vsled naše dolgoletne izkušnje, vam bodo gotovo v korist; tudi pri- poročamo vedno le prvovratne par- nike, ki imajo kabine tudi v III. raz- redu.

Glasom nove naselniške postave, ki je stopila v veljavo s 1. julijem 1924, samorejo tudi nedržavljeni dobiti do- voljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozade- na dovoljenja izdaja generalni na- selniški komisar v Washington, D.C. Prošnja za tako dovoljenje se lahko napravi tudi